

DÉLI CSILLAG

A Magyar-Jugoszláv Társaság
körlevele tagjához

Budapest
1947 augusztus hó

Megalakult Debrecenben a Magyar-Jugoszláv Társaság

Tildy Zoltán köztársasági elnök és Mrázovics Karlo budapesti jugoszláv követ
mondották az ünnepi beszédet

A Magyar—Jugoszláv Társaság fejlődésében s munkája kibontakozásában nevezetes dátum volt június 29-ike; ezen a napon alakult meg a Tiszántul fővárosában, Debrecenben a Magyar-Jugoszláv Társaság debreceni csoportja, amely az országnak ebben a részében indította meg a magyar—déliszláv szellemi közeledés nagy munkáját. A debreceni alakuló közgyűlésnek különös jelentőséget és ünnepélyességet kölcsönzött az, hogy a közgyűlés ünnepi beszédét Tildy Zoltán köztársasági elnök mondotta, az elnökön kívül azonban nagy beszédet mondott Mrázovics Karlo budapesti jugoszláv követ is, aki Boarov Zsivko sajtóattasé és Hidvégi Ferenc, a Tanjug budapesti szerkesztőjének kíséretében látogatott el az ősi civis városba.

Az alakuló közgyűlés, délután 5 órakor kezdődött a debreceni városháza közgyűlési termében, amely már öt óra előtt zsúfolásig megtelt érdeklődő közönséggel és a közgyűlés résztvevővel. A köztársasági elnökkel egyidőben érkezett meg a közgyűlésre a külügyi tárcát is vezető Mihályfi Ernő tájékoztatóügyi miniszter és dr. Ortutay Gyula kultuszminiszter.

Szabó Kálmán debreceni polgármester meleg szavakkal köszöntötte a köztársasági elnököt, a budapesti jugoszláv követet, valamint a közgyűlés résztvevőit, majd Tildy Zoltán köztársasági elnök szólalt fel:

— Őszinte örömmel tölt el, hogy a Magyar—Jugoszláv Társaság helyi csoportja Debrecenben, a tiszta magyar hagyományokat s a kiirihatatlan magyar szabadságvágy nagy történelmi emlékeit őrző városban ma megalakult. Jelképet látok ebben. Azt, hogy a magyar-jugoszláv barátság, együttműködés és testvériség ügyét az egész magyar nép a magáénak vallja s igyekszik ezt tetteikkel is dokumentálni

— Népünk levonta a mult — a távclabbi és közelebbi mult — tanulságait. Világosan látjuk; — az, hogy a dunavölgyi tájon élő népek nem értették meg egymást, hanem külső befolyás és népelienez vezették alatt egymás ellen küzdöttek, miudannyiunk erőit kibebbitette s mindannyiunk életét szegényebbé tette. Harcainkból legtöbbször csak a nevető harmadik húzott hasznot.

Elsősorban arra törekszünk, hogy végkép lebontsuk mindazokat a gátakat, amelyek eddig elválasztottak bennünket velünk közös sorsra rendelt szomszéd népeinktől. Ki fogjuk gyomlálni a mult mesterséges propaganda-fertőzetét, ha az valahol még megmaradt s azt akarjuk, hogy népünk tiszta látással nyílt tekintettel bátran és bizalommal lépjen abba az új világba, amely egész lényének és jellemének megfelel s amelyben életté és valósággá válik a Duna völgyében élő népek őszinte és fenntartás nélküli testvérisége. Többre vágyódunk, mint arra, hogy csak a népek vezetői jussanak megegyezésre az élet különböző területein, — bár ezt is fontosnak tartjuk. Mi a népeknek egymás iránt való igaz barátságára, mély és őszinte békéjére gondolunk, amit milliók és milliók öntudatos szándéka és akarata valósít meg és tesz örökkévalóvá.

— A magyar népet a jugoszláv népekhez különös tisztelet, megbecsülés és őszinte vonzódás fűzi. Mindig tudtuk, hogy szabadságszerető, hősi nép él határainkon túl, amely békés időkben a becsületes, kitarító, szívós munka népe is. A második világháború alatt a magyar nép milliói között is itt jártak a legendák csodálatos harcokról, amelyeket a jugoszláv népek egésze: férfiai, asszonyai és gyermekei együtt vívtak a nagy nemzeti hős, Tito tábornok vezéréte alatt. Tiszteletünk és csodálatunk csak nőtt, amikor a fasiszmus hordáinak eltakarodása után megismertük a jugoszláv népek harcának szinte példátlanul álló tényeit. Ezt a népet jobban megismerni hősi helytállásán, dicsőséges csatáin túl tudni mostani országépítő munkájának fejezeteiről, közelebb hozni szellemi életének, kulturájának kincseit — mindez a magyar nép számára is csak gazdagodást jelenthet.

— A Magyar—Jugoszláv Társaság feladata, hogy ezen dolgozzék s én innen is szeretném felhívni az egész magyar társadalmat: a fizikai dolgozók millióit, az értelmiségi rétegeket, szellemi világunk értékeit nemcsak arra, hogy érdeklődjenek e nagyhivatású és nagyjövőjú társaság munkája iránt, de vegyenek részt abban értékeik és áldozatkészségük legjavával, abban a tudatban, hogy a társaságon keresztül

az egyik legjobb magyar ügyet szolgálják és szolgál-
nak egy magas eszményt, amelynek megvalósulása
felé népek milliói sóvárogva tekintenek: a minden
nép életét gazdagabbá tévő igazi békekesség eszméjét.

A köztársasági elnök nagy éljenzéssel és tapssal
fogadott beszéde után Mrázovics Karlo budapesti ju-
goszláv követ szólalt fel:

— Engedjék meg — mondotta a követ, — hogy
Jugoszlávia népei nevében üdvözljem önöket, amikor
Tito Jugoszláviája legjobb barátainak nemes munká-
ját az első jelentős siker koronázza Debrecen városá-
ban is, amikor itt is megalakul a Magyar—Jugoszláv
Társaság.

Jugoszlávia népei nevében őszinte köszönetet
mondok Jugoszlávia mindazon barátainak, akik tevé-
kenyen dolgoznak a két szomszéd ország közötti ba-
rátság kifejlesztésén és megszilárdításán, valamint
azoknak, akik ezt a munkát valamilyen formában tá-
mogatják. *Külön fejezem ki köszönetemet Jugoszlávia
népei nevében a magyar köztársaság elnökének, Tildy
Zoltán úrnak, aki nagy államvezetői munkája mellett
többször vett magának fáradságot, hogy személyes ér-
tékes közreműködésével résztvegyen a Társaság mun-
kájában és hogy állandóan figyelemmel kísérje műkö-
dését.* Ugyancsak köszönetet mondok Tildyné elnök-
asszonynak, a Magyar—Jugoszláv Társaság elnökne-
jének, az egyesület vezetésével kifejtett nemes mun-
kájért.

Hölgyeim és Uraim, bár Jugoszlávia és Magyar-
ország népei már több mint ezer éve élnek szomszéd-
ságban és igen hosszú közös határuk van, bár a mult-
ban fennálltak kapcsolatok e népek uralkodó felső ré-
tegei és államai közt, mégsem fogok a multbeli kap-
csolatokról beszélni. És pedig miért nem? Azért,
mert arra nincs szükség, hogy erről itt beszéljek,
hogy emlékezetbe idézzem a két ország súlyos tragé-
diáit és igazságtalanságokat, melyek őket érték. *Itt az
ideje, hogy a népek előrenézzenek, hogy építsék bol-
dog jövődjüket és hogy ebben a nemes munkában
egymást segítsék.*

*A két fiatal köztársaság, Jugoszlávia és Magyar-
ország egymásközi viszonyukban az elmúlt igen rövid
idő alatt jelentős eredményeket értek el. Sokkal töb-
bet végeztek, mint amit régi monarchiáink tettek —
egész fennállásuk alatt.*

A tartós és igazán baráti kapcsolatok első és fő-
feltétele az őszinteség. Jugoszlávia őszintén kívánja a
baráti kapcsolatokat fejleszteni a szomszéd magyar
köztársasággal úgy politikai, mint gazdasági és kul-
turális téren. Ezeknek a kapcsolatoknak a célja: a
béke megőrzése a világ eme táján, együttműködve az
összes békeszerető országokkal és népekkel a nagy és
hatalmas baráti Szovjetunióval az élen, a két köztár-
saság gazdasági kiépítése és kifejlesztése, népeik jó-
létének emelése és népeik kölcsönös megismertetése
kulturális vívmányaikkal. Hiszem, hogy a magyar
demokratikus beállítottságú népet és mai kormányát
őszinteség vezérli.

Tehát az őszinteség mint az első és alapvető fel-
tétele a tartós és szívélyes barátságoknak mindkét nép-
nél megvan és pedig nagy és nemes céljaiknál, me-

lyek a multban monarchaiknál nem voltak meg.

Ezen az alapon értük el az eddigi eredményeket
a két ország közti viszonyban. Remélem, hogy ezen
az alapon tudni fogjuk eredményesen továbbfejleszte-
ni a tartós baráti kapcsolatokat mindkét állam és
nép javára és hasznára. Hiszem, hogy ebben a mun-
kában nemcsak Jugoszlávia népeinek támogatásával
számolhatunk, hanem a magyar demokratikus nép tá-
mogatásával is, amely segíteni is fogja a béke, sza-
badság és igazság nagy barátjának, Tito marsallnak,
valamint az őszinte demokratikus magyar államfér-
fiak törekvéseit is. (Taps és éljenzés.)

Ebben a munkában a Magyar—Jugoszláv Társa-
ság és aktivistái előtt nagy munkalehetőség áll. Hisz-
szük, hogy a Társaság a magyar nép legszélesebb tö-
megeiben dolgozni fog azon, hogy a magyar nép meg-
ismerje a jugoszláv népek multját, történelmét és kul-
turális vívmányait és hogy mind jobban és jobban kö-
zelebb hozza a két ország népeit a boldogabb jövő, a
béke megőrzése, a baráti és szívélyes kapcsolatok ki-
építése terén.

Szép eredményeket kívánok az egyesület nemes
munkájában országaink és népeik javára.

A lelkes éljenzéssel fogadott beszéd után dr. Buj-
dosó Ernő tanár az előkészítő bizottság munkájáról
tett jelentést, majd előterjesztésére közfelkiáltással
az alábbi tisztikart választották: Elnök dr. Gaicsályi
Sándor tanker főig. Társelnökök: dr. Kettessy Aladár
egy. tanár, Konez Endre ker. k. isk. tanár, Öry Ist-
ván főispán, Szabó István képviselő. Főtítkárr dr. Buj-
dosó Ernő tanár, titkárok: dr. Csernik József és dr.
Tóth László, jegyzők: özv. dr. Héger Flórisné, Zöld
Jánosné, pénztáros Molnár Kálmán, pénztári ellenőr
Varga Dezső. Elnöki Tanács: Balogh Elemér párt-
titkárr, dr. Erdős Imre, dr. Gábos Dénesné, Gosztonyi
Béla, dr. Hankiss János, dr. Kádár László, Keckés
József, Malakka Ferenc, dr. Molnár Győző, Szabó
István, Szabó Kálmán, Szász Ferenc, Torma Kálmán
alispán. Választmány: dr. Asztalos Sándor, dr. Adám
Lászlóné, Balogh János, Belényessy László, Csenky
Imre, Darabos Bálint, Engi László, Felkay Imre, Fo-
garassy Elek, Fürst László, dr. Hollósy Andor. Kál-
lay Sándor, dr. Kiss Tihamér, Kovács János, Kőváry
László, Ménes János, dr. Nagy Zsolt, Pálfy József
Pósalaki Sándor, Radó István, Szendrey Sándor,
Vigh István.

Szántó György dr., a MJT intézőbizottságának
tagja a központ nevében üdvözölte az új csoportot.

Csuka Zoltán Ivan Goran Kovacsics, a nagy hor-
vát vértanu költő emlékét idézte, röviden ismertette
Goran Kovacsics, az író és költő munkásságát, majd
illusztrációképen Palotai Erzszi előadóművésznő mu-
tatta be Goran Kovacsics egyik novelláját. Molnár
Imre, a budapesti Zeneakadémia tanára néhány dél-
szláv népi dalt énekelt s minden dal előtt ismertette
annak magyarra fordított szövegét. Végül Palotai
Erzszi a Kőműves Kelemen ballada délszláv változatát
szavalta el igen nagy hatással.

A mindenképpen jól sikerült alakuló közgyűlés
ünnepejét dr. Gaicsályi Sándor elnök zárószavai re-
kesztették be.

Szántó Zoltán belgrádi követ előadása a jugoszláviai magyarságról

Zsúfolt előadóteremben Szántó Zoltán, a magyar köztársaság belgrádi követe tartott legutóbbi vajdasági körúttal kapcsolatosan előadást a jugoszláviai magyarság helyzetéről. Az előadáson megjelentek sorában ott láttuk Rákosi Mátyás miniszterelnökhelyettest, Mihályfi Ernő tájékoztatásügyi minisztert, Mrázovics Karlo jugoszláv követet, Cvetkov Lázár bolgár ügyvivőt, míg a miniszterelnök képviselőjében dr. Bojta Béla államtitkár, a külügyminisztérium részéről Sebestyén Pál rk. követ és mh. miniszter, a kultuszminisztérium részéről pedig dr. Nemes József és dr. Moravcsik Endre osztályfőnökök jelentek meg. A Magyarországi Szlávok Antifasiszta Frontja részéről Rob Antun vett részt az előadáson. Ezenkívül a magyar politikai élet számos vezető személyiségét láttuk még a megjelentek sorában.

Társaságunk részéről Szántó György intézőbizottsági tag üdvözölte az előadót és a megjelenteket, majd Erdei Ferenc v. miniszter, a Magyar—Jugoszláv Társaság elnöki tanácsának tagja mondott színvonalas bevezető beszédet. A jugoszláv szövetségi népköztársaság kialakulására és a népfelzabarási harcokra vetett visszapillantást, amelynek a mai Jugoszlávia alapját adják, majd kifejtette, hogy az igazán mély és népi demokratikus jugoszláv rendszerben olyan nehéz és érzékeny kérdést is emberségesen és jól meg lehet oldani, mint amilyen a nemzetiségi kérdés. Törekvése az, hogy a reakció vad hírverése közt tárgyilagos és helyes képet kaphasson a magyar közvélemény a jugoszláv népköztársaságban élő magyarság helyzetéről és viszonyairól.

Félmillió magyar él Jugoszláviában, négyötöd részük az autonóm Vajdaságban. Most köztük járt, rengeteg emberrel érintkezett, számtalan levelet kapott, de magyar nemzetiségi sérelemről nem értesült. Ilyen sérelem nincs. Panasz van: például megjelent nála egy volt földbirtokos s elmondta, hogy kiosztották földjét, egy másik, hogy a gyárát állami kezelésbe vették.

— Azt kérdeztem, azért érte-e őket ez a sérelem, mert magyarok kitudták, hogy nem a magyarságuk miatt vették el a nagybirtokosok földjét vagy a gyáros gyárát, hanem igénybe vették a nép javára a nem magyarokét is, úgy és annyira, ahogyan azt a vonatkozó törvények előírják.

Jugoszláviában 25.000 magyar kapott földet és a magyarság számaránya szerint vesz részt az önkormányzati szervek irányító, végrehajtó munkájában.

A vajdasági főbizottság (kormány szerv) elnöke magyar katolikus pap, az iparügyi megbízott magyar vasmunkás, az állami üzemek

igazgatói, a szövetkezetek vezetői közt sok a magyar, de vannak nagy számban magyar állomásfőnökök, postafőnökök, ami azelőtt elképzelhetetlen volt. A magyar dolgozót, munkást, parasztot, értelmiségit megbecsülik. A magyar vidékre helyezett szláv köztisztviselőnek határidőn belül meg kell tanulnia magyarul és erről vizsgát kell tennie.

Pontos adatokat sorolt fel az iskolaügyekről. Ovodába 6000 magyar gyermek jár, az elemi iskolákban 32.168 tanuló volt 637 osztályban. Van 25 alsófokú gimnázium 161 osztállyal és 3 főgimnázium 9296 tanulóval. A tanerőhiány egyelőre nagy, de le fogják küzdeni. Ismertette a különböző magyar tömegszervezetek, kulturintézmények, sajtó, színház, népművelés, stb. adatait s megállapította, hogy körúttján sehol sem tapasztalta a magyarság részéről a nemzeti elzárkózottság politikáját.

Szántó Zoltán előadását azzal fejezte be, hogy a két népben és tömegekben mélyen gyökerezik az őszinte barátság és együttműködés vágya s ha a mi magyar demokráciánk nem marad el a haladottnál jobb jugoszláv demokrácia mögött, elkövetkezik az idő, amikor tökéletes jószomszédi kapcsolataink minden dunavölgyi néppel és a nagy Szovjetunióval biztos záloga lesznek nemcsak az itt élő népek boldogulásának, hanem Európa s a világ békéjének is.

Az egybegyűlt hatalmas közönség lelkes tapsal köszönte meg Szántó Zoltán követ minden részletre kiterjedő és a közvetlen élmények tapasztalataitól áthatott előadását. — Befejezésül Erdei Ferenc intézett köszönő szavakat a követhoz a színvonalas előadásért s köszönte meg egyben a megjelentek mindvégig élénk érdeklődését.

Előadás után Szántó Zoltán követ a Magyar—Jugoszláv Társaság könyvtártermében fogadta az egybegyűlt sajtó képviselőit és adott válaszokat a külön elhangzott kérdésekre.

Szavits mester

zongorái, pianinói

közismerten kiválóak.

Tíz évi jótállás. Kölcsönzés, becslés, javítás, hangolás
pontos kivitelben.

Budapest, VIII., Baross-tér 1., I. em.

Telefon: 335—576. szám.

Társaságunk új tagjai Budapesten:

Intézőbizottságunk július 7-i ülésén az alábbi új tagok belépését fogadta el:

Abonyi Vilmos hites könyvszakértő, Bp. VII. Dohány-utca 37. Adler Ernő ker. alk. Bp. VI. Teréz-körút 12. Álos Dezső tisztv. Bp. V. Zichy Jenő-utca 19. Altmann Bertalan kereskedő Bp. VII. Nyár-utca 8. Bán Géza könyvkereskedő, Bp. V. Falk Miksa-utca 7. Bán Dezső bőrdíszműves, Bp. VI. Csengery-utca 48. Bán Róbert autókercskedő, Bp. VII. Murányi-u. 36. Barok István tisztv. Bp. VIII. Kőrís-u. 31. Barta János vill. szer. segéd, Bp. VII. Hársfa-u. 36. Basch Albertné m. tisztv. Bp. I. Naphegy-u. 11. Benedek Aladárné htb. XIV. Róza-u. 165. Bellár Jenő tisztv. Bp. VII. Dohány-u. 94. Bellák Tibor tisztv. Bp. VIII. Kőfaragó-utca 7. Dr. Benkő András pü. főtanácsos, Bp. V. Kresz Géza-u. 41. Beretvás Ferenc m. tisztv. Bp. III. Kavics-utca 11. Berliner Ilona kávé, Bp. VI. Andrassy-út 48. Bíró Gerő egy. hallg. Bp. V. Sallai Imre-u. 37. Bischitz József lisztelosztó, Ujpest, Lőrinc-utca 41. Blau Gyula kereskedő, Bp. VIII. Lujza-utca 36. Blau Rudolf kereskedőség, VI., Lázár-utca 13. Borliditz Tibor egy. hallg. Ujpest Aradi-utca 4. Böhm Jenő szatócs, Bp. VI. Hajós-u. 15. Brenner István kereskedő, Bp. IX. Lónyai-utca 36. Bondy Endre karmester, VII. Hársfa-utca 10-c. Bródy György könyvkiadó, Bp. VIII. Baross-utca 112. Bischwald Nándor kereskedő, Bp. V. Sallai Imre-út 21. Davidovics Tibor tisztv. Bp. XIII. Dózsa György út 55. Dénes János Tamás r. ny. alhgy. Bp. VII. Wesselényi-utca 54. Déri (Deutsch) Sándor könyvkereskedő, Bp. V. Fürst Sándor-u. 47. Dick György fotóriporter, Bp. VI. Bajcsy Zsilinszky-út 15-a. Dömötör (Dorler) Jenő kereskedő, Bp. VII. Nefeletjs-u. 50. Dukász Károly műsz. felügy. Bp. V. Bajcsy Zsilinszky-utca 16. Duschinszky Jenő elk. őrnagy, Ujpest, Deák-utca 56. Egri Alajos szabómester. Bp. VI. Aradi-utca 60. Ehrlich Péter iparművész, Bp. V. Kresz Géza-utca 18. Ekker László tisztv. Bp. VI. Desseffy-utca 47. Erdős László m. tisztv. Bp. V. Kresz Géza-utca 37-b. Epstein Bernát kifizető, Bp. V. Sziget utca 5—7. Erdős József tisztv. Bp. V. Pannónia 17-a. Erődi László keresk. Bp. V. Kiss József-utca 15. Fábrián György m. tisztv. Bp. V. Szent István-körút 29. Dr. Faltin Ernő okl. vegyész, Bp. V. Sziget-utca 38. Faludi Imre párt. alk. Bp. VII. Nefeletjs-utca 17. Falus Fischer Károly tisztv. Bp. VII. Rózsa-utca 45. Falus Imre (Fleischmann) nyersbőrkeresk. Bp. VIII. Kőrís-utca 6. Faragó Sándor bélyegzőkészítő, Bp. VI. Király-utca 16. Faragó Sándorné htb. Bp. VI. Király utca 16. Fantusz Rezső vállalkozó, Csepel. Rákóczi-út 101. Farkas Sándor tisztv. Bp. V. Sallai Imre-utca 3. Fechter Izraelné sapkavarrónő, Bp. VI. Szív-utca 8. Fejér Sándorné szücs, Bp. IV. Váci-utca 75. Fekete Tamás autószerelő, V. Wallenberg-utca 5. Feldmann József aranyműves, Bp. V. Légrády Károly-utca 15. Fenyő Tibor kisiparos, Bp. VI. Király-utca 102. Fényes László rt. igazgató, Bp. V. Széchenyi-utca 10. Ferenc Ernő szabómester, Bp. VII. Erzsébet-krt. 17. Feszlinger Imre jogász, Bp. VII. Kazinczy-utca 37. Fischer Sámuel keresk. Bp. VIII. Bérkocsis-utca 31. Flór Zoltán szabómester, Bp. V. Marx-tér 5. Földes Miksa paszománygyáros, Bp. VII. Hernád-utca 54. Földes Sándor gyógyszer-tári művezető, Ujpest, Temesvári-utca 11. Földényi Sándor tisztv. Bp. IX. Pipa-utca 4. Forstner Imre bizt. ügynök, Bp. II. Gyorskocsi-utca 30. Fried József üzletvezető, Bp. VI. Csengery-utca 84. Friedmann Tiborné fodrász, Bp. VIII. József-krt. 86. Frisch Ernőné férfitkalapfelsze-elő, Bp. XIV. Szatmár-utca 111. Fuchs József tisztv. Bp. VI. Paulay Ede-utca 7—9. Fülöp József ügynök, Bp. VIII. Aggteleki-utca 15. Füredi Imre keresk. Bp. VII. Wesselényi-utca 41. Gábor Andor felszolgáló Bp. V. Légrády Károly-utca 48-a. Gábor Sándor keresk. Bp. VII. Dembinszky-u. 16. Gábor Sándorné htb. Bp. VII. Dembinszky-utca 16. Garami Győző Székfőv. irodatiszt, Bp. VII. Klauzál-utca 8. Gárdos Erna szabómester, Bp. VI. Podmaniczky-utca 73. Gárdos Lajos kereskedő, Bp. VII. Wesselényi-utca 51. Gáti Jenő gazdatiszt, Bp. V. Csáky-utca 8. Gáti Géza mérnök, Bp. V. Kálmán-utca 15. Gáspár Géza tisztv. Bp. VI. Paulay Ede-utca 7—9. Geiger József kereskedő, Bp. VII. Király-utca 47. Gelbmann Sándor ügynök, Bp. VI., Hajós-utca 30. Gemüner Béla kórházi alk. Bp. V. Csáky-utca 99. Gergely István ép. m. hallg. Bp. V. Kiss József-utca 25. Gergely Miklós Bp. IX. Tinódi-utca 2-b. Gerő László árubeszerző, Bp. IX. Ferenc-körút 38. Goldstein Dávid tisztviselő, Bp. VI. Benczur-utca 21. Göndör Imre ker. alk. Bp. V. Pannónia-utca 33. Grosz Gábor aranyműves, Bp. VI. Dévai-utca 7. Grosz Imre ker. alk. Bp. VII. Akácfa-u. 10. Grossmann Lajos ker. alk. Bp. VII. Nefeletjs-u. 54. Grossmann Mihály egy. hallg. V. Csanád-utca 18. Guttmann Miklós tisztv. Bp. VII. István-út 38. Guttmann Sándor műsz. keresk. Bp. XIV. Ajtósi Dürer sor 27-b. Gyenes Dénes könyvkötőmester, Bp. VIII. Bródi Sándor-utca 27. Győri Ferenc terménykereskedő Bp. V. Máhr Jenő-utca 3. Hantos Károlyné m. tisztv. Bp. VI. Izabella-utca 44. Havas Ödön m. tisztv. Bp. VI. Szinyei Merse-utca 16. Havas Sándor férfitiszabó, Bp. X. Onodi-utca 5. Havas Tivadar m. tisztv. Bp. VII. Murányi-utca 11. Heimlich Árpád ker. alk. Bp. VII. Damjanich-utca 44. Hegedűs Imre hangversenyrendező, Bp. VII. Csengeri-utca 6. Hegyi Géza m. tisztv. Bp. V. Jókai-utca 36. Hendei Lajos r. őrnagy, Bp. II. Vitéz-utca 13-b. Hirsch József m. tisztv. Bp. VII. Elemér-utca 22. Hoffmann Antal tisztv. Bp. XIII. Göndöl-u. városi házak V. ép. Holló Walter műsz. ker. Bp. V. Sziget-utca 9. Dr. Hollós Olivér tanácsvezető bíró, Bp. V. Csáky-utca 37. Horovitz Andor keresk. Bp. Berzsenyi-utca 3-b. Horvitz Károly gépkeresk. Ujpest, Somogyi Béla-utca 11. Hubert Endre vál. igazg. Bp. II. Hargita-utca 1. Huszár Pál kereskedő Bp. V. Pannónia-utca 50. Izsák Pál órasmester, Bp. V. Róthermere-utca 23. Jónás Zoltán cipész s. Bp. VIII. József-utca 22. Juhász György István bőr és gumiker. Bp. V., Személynök

utca 25. Káhane Mór aranyműves, Újpest Árpád-u. 86. Kaiser Árpád keresk. Bp. VIII. Baross-utca 43. Kallós Pál fogtechnikus, Újpest, Tavasz-utca 5-a. Kálmán István MAV-tisztv. Bp. VII. Klauzál-utca 34. Kardos József tisztv. Bp. III. Veder-utca 39. Kadosa (Weisz) Tibor tisztviselő, Bp. VIII. Baross-u. 20. Kass Ferenc tisztv. Bp. V. Légrády Károly-utca 48-a. Kaszás Sándor váll. cégvez. Bp. V. Pozsonyi-út 33-b. Kaufmann Rezső péksegéd, Bp. VI. Eötvös-u. 6-b. Kálmán Dezső munkás, Bp. X. Pongrác-utca 7. Dr. Kálmán László r. őrnagy, Bp. V. Szemere-utca 8. Kárpát Antal rt. igazgató Bp. XIV. Abonyi-utca 14. Kárpáti (Kaufer) László orvostan hallg. Bp. VII. István-utca 40. Kemény József biztosító o. főnök, Bp. V. Sziget-utca 43. Dr. Kenedi György ügyvéd, Bp. V. Pozsonyi-út 22. Kertész István bútorkereskedő, Szeged, Attila-utca 16. Kertész István tisztv. Pestszentlőrincz, Honvéd-utca 47. Kertész Ferenc cukrász, Bp. V. József nádor-tér 1. Kéri (Klein) Sándor bőrkereskedő, Bp. V. Pannónia-utca 14. Király Győző tisztviselő, Bp. V. Báthory-utca 3. Klein Izidor sütősegéd, Bp. VII. Nefelejts-utca 44. Kelin László cipőfelsőrész készítő, Bp. VIII. Népszínház-utca 16. Klein Tibor ker. alk. Bp. VII. Wesselényi-utca 33. Kohn Jenő szabó, Bp. VI. Paulay, Ede-utca 13. Kohn László ügynök, Bp. VI. Szondy-utca 55. Kohn Sándor keresk. Bp. VII. Király-utca 103. Kolos Tibor könyvelő, Bp. V. Pozsonyi-út 20. Kohn Nándor szabó Bp. XIV. Thököly-út 106. Kotányi Imre cukrász, Bp. V. Zápolya-utca 22. Königsberg József tisztviselő, Bp. III. Kavics-utca 2-a. Köves Imre m. tisztv. Zápolya-utca 24. Kövesdi István tisztviselő, Bp. V. Személynök-utca 25. Könyves Zoltán kereskedő, Bp. IX. Lónyai-utca 28. Kővári Tibor kereskedő, Bp. V. gr. Zichy-utca 38. Kővári Tiborné htb. Bp. V. gr. Zichy-utca 38. Krajnik Sándor főtisztv. Debrecen, Timár-utca 5. Krammer Miklós ker. utazó, Bp. Izabella-tér 2. Krausz Sándor bőrdíszműves, Bp. XV. Erzsébet királyné-út 73. Kun Miklós keresk. Bp. VI. Hegedűs Sándor-utca 17. Krumstoeck Endre bőröndös mester, Bp. VIII. Lujza-utca 1-b. Kurzmann (Kolozs) Imre műszerész m. Bp. VII. Somogyi Béla-utca 3-a. Ladányi Béla ker. utazó, Bp. VII. Wesselényi-utca 3. Laeudler István egy. hallg. Bp. VI. Andrassy-út 81. Lampl László m. tisztv. Csepel, Magyar-utca 44. Lányi Ottó cégvez. Bp. XI. Bartók Béla-u. 42. László Pál m. tisztv. Bp. VII. Akácfa-utca 32. Laufer György fényképész, Bp. VI. O-utca 6. Lebovics Ignác ügynök, Bp. VI. Hegedűs Sándor-utca 23. Ledor Imre kereskedő, Bp. Hold-utca 29. Liener György műsz. tisztv. Bp. V. Légrády Károly-utca 30. Ligeti László nemzetközi száll. Bp. V. Légrády Károly-utca 37. Dr. Lindner László MÄS. cégvezető, Bp. V. Teleki Pál utca 17. Lipsik József fuvaros Bp. VII. Akácfa-utca 27. Lóránt István pincér, Bp. II. Mártirok-útja 34. Lovas István kereskedő, Bp. VI. Lázár-utca 14. Lukács Gyula kereskedő, Bp. VI. Podmaniczky-utca 67. Lübeck László szabómester, Bp. VIII. József-krt. 60. Magyar Endre nyomdász, Bp. II. Törökvész-út 58. Márkus Béla lakatosmester, Bp. VII. Elemér-utca 28. Márkus Ferenc asztalosmester, Bp. VI. Király-utca

28. Márer Lajos szatócs, Bp. II. Bimbó-utca 5. Mára Pál kereskedő, Bp. VI. Szabolcs-utca 1-a. Dr. Mária Béla orvos, író, Bp. VII. Somogyi Béla-út 5. Márk Béla banktisztviselő, Bp. VI. Székely Bertalan-u. 5. Máté Imre m. tisztviselő, Bp. VIII. Nagyfuváros-u. 10. szám. Maisels Sándor fakereskedő, Bp. VI. Hegedűs Sándor-utca 8. Messinger Károly fakereskedő, Bp. VI. Eötvös-utca 48. Menkesz Mihály kárpitos, Bp. VII. Sip-utca 6. Miklósi István fakereskedő Bp. V. Sziget-utca 40. Moskovitz Miklós ép. váll. Bp. II. Zárda-utca 28. Mózes Gábor fatermelő, Pásztó (Heves-m.) Müller Pál keresk. Bp. VII. Dohány u. 84. Nagy Dezső nyomdász-mester, Monor, Deák Ferenc u. 10. Nemes-Sándor tollkeres, Bp. V. Csáky u. 44b. Neuberger Egon fényképész, Bp. V. Bajesy-Zs. út 52. Neu János áll. tisztv. Bp. VI. Jókai-tér 10. Neumayer István keresk. Bp. I V. Sütő u. 2. Nógrádi Imre keresk. Bp. VIII. József krt. 58. Nóti László m. tisztv. XIV. Szt. Domonkos u. 19. Osmann Miklós gépészmérnök, Újpest, Lőrinc u. 67. Ötlemacher Ferenc cipész, Bp. VII. Péterffy S. u. 29. Palásti László nrlapíró, Bp. Kárpát u. 7b. Panka Miksa tisztv. Bp. IX. Üllői út 95. Pál Jakab szabó, Bp. XIII. Fáy-u. 12c. Pál Miklós tisztv. Bp. VI. Benczur-u. 1. Perényi (Platschek) Artur újságkorrektor. Bp. VI. Benczur-u. 1. dr. Perényi László r. alhgy. Bp. II. Tölgyfa-u. 6. Péter László tisztv. Bp. VI. Nagymező-u. 12. Práger Endre okl. vegyész, Bp. VII. Rákóczi-út 12. Popper Alajos tisztv. Bp. VII. Bethlen-tér 2. Rácz Károly orv. kötszerész, Bp. VI. Nagymező-u. 52. Ráth Miksa betűszedő. Bp. III. Kiscelli-u. 81. Reinitz Márton keresk.

Sinkó Ervin, a Horvát Állami Könyvkiadó igazgatója a munka Jugoszláviájáról beszél a Dreher Haggemacher sörgyár dolgozóinak

XIV. Ilosvai-u. 23a. Rosenfeld Sándor hitk. alk. Bp. Váci-út 10. Rosenzweig Pál keresk. Bp. VII. Rózsa-u. XIV. Jávor-u. 3. Rosenthal Ernő ügynök, Bp. V. 38a. Rosta Aladár m. tisztv. VI. Eötvös-u. 39. Ros-tás Emil keresk. Bp. Kresz Géza-u. 11. Rózsa István m. tisztv. Bp. VI. Kmetty-u. 20. Rózsa József aszta-lossegéd, Bp. Vaspálya-u. 5. Rozsnyai Sándor textil-keresk. Bp. V. Váci-u. 4. Rubinyi Emil sajtóelőadó, Bp. XI. Bartók Béla-út 10—12. Sági Tibor fakeresk. Bp. VII. Hernád-u. 71. Sajóvics Mór pincér, Bp. VII. Dob-u. 33. Salzer Vilmos ker. alk. Bp. VII. Király-utca 27. Sellinger Imre nyomdász, Bp. VII. Klauzál-utca 26—28. Sándor Endre hitk. alk. Bp. VII. Hernád-u. 40. Sárberényi Lajos művezető Bp. IX., Ilja-tos-u. 13—23. Schaeffer György főkönyvelő Bp. VI. Székely Bertalan-u. 2c. Schiffer Jakab nőiszabó Bp. VI. Dob-u. 70. Schlesinger Emil aranyműves, Bp. VIII. Rákóczi-út 9. Schwarz Andor cipész Bp. III. Veder-u. 22. Schwarz Béla fakeresk. Bp. XIV. Ilosvai-u. 19b. Schwartz Gyula Joint-alk. Bp. VI. Felső-erdősor 7. Schwartz József látszerész, Bp. VI. Dal-színház-u. 10. Schwartz László csoportvezető, Bp. VII. Kazinczi-u. 51. Schwartz László keresk. Bp. VII. Do-hány-u. 71. Schwartz László tisztv. Bp. XII. Váci-u. 131. Schneitzer Márk fuvaros, Bp. XIII. Béke-u. 49. Siklós József egy. hallg. Bp. VII. Dembinszky-u. 20. Simonyi József mészáros, Ujpest, Csányi-u. 21. So-mogyi József ékszerész, Bp. VI. Izabella-u. 82. Son-newald Miklós keresk. Ujpest. Lőrinc-u. 41. Söllyom (Sommer) István filmes és ujságíró, Bp. VII. Akác-fa-u. 41. Spiró Gyula váll. igazg. Bp. VII. Nagyatádi Szabó-u. 42. Stein József vendéglős, Bp. VII. Dem-binszky-u. 33. Stautz Ede gyári képv. Bp. VIII. Or-czy-út 38. Steiger Endre m. tisztv. Bp. X. Szabóky-u. 13. Steiner Imre keresk. Bp. V. Nádor-u. 8. Stein István m. tisztv. VIII. Rákóczi-út 47. Steiner Sán-dor keresk. Ujpest. Mária-u. 40. Stern László szállító, Bp. VI. Eötvös-u. 30. Stomfai Imre főkönyvelő, Bp. VI. Benezur-u. 1. Strassel Jenő kalapos, Bp. VII. István-u. 42. Szabados Pápay Miklós tisztv. Bp. VI. Szondy-u. 44a. Szabó Béla okl. mérnök, Bp. VII. Wesselényi-u. 11. Szántó György Joint-tisztv. Bp. XI. Tűzoltó-u. 33c. Szántó Elemér lakatos, Bp. VI. Szív-utca 14. Szávai Endre m. tisztv. Bp. Felsőerdősor 12. Székely Ottó szabótanonc, Bp. Petőfi S.-u. 9. Szent-irmái N. magántisztviselő, Bp. VII. Dembinszky-u. 50. Székely Tamás János textilsegéd, Bp. IX. Erkel-utca 4. Szekeres Endre iparos, Bp. VI. Bajnok-u. 31. Szemző Andor nagykeresk. Bp. III. Bécsi-út 122. Sze-nes Miksa rny. tiszt. Bp. VI. Szinnye Merse-u. 28. dr. Szila György orvos, Baja, Mátyás-tér 6. Tabi György m. tisztv. Bp. Katona József-u. 9—11. Tar-esai Marcell ügyvezető Bp. XIII. Kuma-u. 14c. Taub György m. tisztv. Bp. Katona József-u. 9—11. Tau-szig József keresk. Bp. VI. Fehérhajó-u. 8—10. Te-leki László sütősegéd, Bp. IX. Szobieszky-u. 42. Tol-nai Géza cégvez. Bp. VII. Somogyi Béla-u. 3a. Tiha-nyi Leó keresk. Bp. Paulay Ede-u. 13. Teitelbaum Bernát szakács, Bp. VII. Síp-u. 17. Török István rt. tisztv. Bp. V. Légrády K. u. 26. Trattner Endre ren-dőr, Bp. IV. Deák F. u. 21. Trencsiner Sándor ker.

segéd, Bp. V. Kresz Géza-u. 32. Ungár Róbert szföv. adóhiv. tisztv. Bp. VII. Rottenbiller-u. 5c. Vajda Pál rt. cégvez. Bp. V. Sziget-u. 19b. Vajta (Wurmfeld) Ferenc m. tisztv. Bp. V. Váci-út 34. Varga Géza sza-bómester, Bp. VI. Szondy-u. 55. Varga Endre min. o. tan. Bp. II. Mártirok-útja 71. Vas László keresk. Bp. VI. Székely Bertalan-u. 5. Vág Béla tisztv. Bp. VII. Peterdi-u. 23. Vámos Ferenc keresk. Bp. V. Kálman-utca 14. Váradai Sándor ékszerész, Bp. VII. Wesse-lényi-u. 41. Vári (Wusz) Sándor keresk. Bp. VIII. Luther-u. 1a. Várnai Ernőné Szegő Klára szűcs, Bp. IV. Veres Pálné-u. 35. Várnai Sándor kertsk. Bp. V. Klebelsberg-u. 6. Vedres Miklós m. tisztv. Bp. VI. Izabella-u. 49. Vértes Sándor fodrászmester, Ujpest, Mária-u. 40. özv. Vértesi Beláné ny. föv. tanítónő, Bp. V. Csáky-u. 68. Vidor Richárd m. tisztv. Bp. II. Mikó-u. 3. Vig Pál tisztv. Bp. VII. Wesselényi-u. 24. Vitorla Jób ékszerész, Bp. V. Csáky-u. 14. Völgyes Hugó keresk. Bp. VII. Rózsa Ferenc-u. 45. Völgyesi (Wolf) József ügynök, Bp. Peterdi-u. 33. Weinberger Dezső keresk. Bp. VII. Thököly-út 14. Weisz György banktisztv. Bp. V. Fürst Sándor-u. 21b. Weisz Andor fodrász, Bp. VII. Damjanich-u. 46. Weisz György géptechikus Bp. V. Kiss József-u. 58a. Weisz Győző cipészsegéd, Ujpest, Deák-u. 5. Weisz Jenő fogász, Bp. VII. Dembinszky-u. 20. Weisz Kálmán szűcs. segéd, Bp. VII. Péterfi S. u. 32. Révai Imréné htb. Bp. VII. Dohány-u. 28. Révai Vilmos könyvkötő, Bp. V. gr. Zichy-u. 37. dr. Révész Endre r. százados, Bp. VII. Somogyi Béla-út 3c. Révész Tibor m. tisztv. Bp.

BUDAPEST XI, FEHÉRVÁRI-ÚT 81-85
TELEFON: 258—890
SÜRGÖNYCÍM: GEOMETER BUDAPEST

MÉRNÖKI MŰSZEREK

PRECIZIÓS RAJZESZKÖZÖK

FÉMLOGARLÉC

ÓRÁSIPARI FELSZERELÉSEK

OPTIKAI CIKKEK

» GAMMA « ÖNGYUJTÓK

Bp. VI. Nagymező-u. 28. Weisz Zoltán fuvaros, Ujpest, Főti-út 9d. Weiszmann János egy. hallg. Ujpest, Viola-u. 25. Wimmer Alfréd kárpitósmester, Bp. VII. Dob-u. 50. dr. Wirth Ferenc tisztv. Bp. XII. Bernáth Géza-u. 30. Wellesz Béla keresk. Légrády Károly-u. 60a. Wullach Bernát keresk. Bp. VII. Akácfa-utca 16. Zelkai Jenő rt. igazg. Bp. VIII. Homok-u. 8—10. Weiner Iván egy. hallg. Bp. V., Pannonia-u. 50. dr. Bakos (Braun) György fakeresk. Bp. V. Csáky-u. 44b. Strausz György m. tisztv. VII. Rákóczi-út 76. Dési Györgyné htb. XII. Lágymányosi-u. 28. Dr. Vajda Dezső orvos V. Krész Géza-u. 21. Scharsmid Aladár festékkereskedő, VIII. Bródy Sándor-u. 25. Gosztonyi Tibor autótaxis, IX. Tüzoltó-u. 3. Földényi József m. tisztv. VIII. Vig-u. 8. Földényi Józsefné tisztv. VIII. Vig-u. 8. Molnár Sándor ill. szerkeresk. II. Csalogány-u. 7. Kerek István keresk. VII. Péterfy Sándor-u. 22. Dr. Truskovszky István pénzügyi titkár, IX. Ráday-u. 38. Halász Ferenc ügyvezető, V. Vigszínház-u. 5. Fülöp Imre keresk. V. Csáky-u. 2. Fajta Márta tisztv. V. József-tér 9. Faragó László kiskeresk. VIII. Kun Jenő keresk. VI. Jókai-u. 12. ifj. Püspök územszervező, VIII. Népszínház-u. 24. Lisztmanos raktári tisztv. VIII. József-u. 40. Vukovári Gabor postafelügyelő, Kipest, Szt. László-u. 12. Dr. Czimmer Anna (özv. Dr. Gresz Béláné) orvos, IX. Gyáli-út 6. Liezák Ibolya tisztv. VII. Damjanich-u. 9. Silló István illatszerkeresk. VI. Izabella-u. 50. Kadosa József, főkönyvelő VI. Benczur-u. 28. Sólyom László vezérőrnagy, V. Kossuth Lajos-tér 13—15. Jakób István rny. százados VII. Nyár-u. 16. Robicsek István rny. alhdgy. XIV., Nürnberg-u. 20.

A GELLÉRT-SZÁLLÓ

MINDIG FOGALOM VOLT!

MA ISMÉT A KÉNYELEM ÉS A KITŰNŐ
GYÓGYLEHETŐSÉGEK OTTHONA

GYÓGYULÁS
LÉS
ORAKOZÁS

TERMÁL- ÉS ISZAPKÚRÁK
REUMA-OSZTÁLY
GUNDEL-KONYHA

Útrakelt Jugoszláviába a Vasvári-brigád

Junius 28-án, szombaton a kor-
esti órákban egészségtől duzzadó,
kipirult arcú fiatalság gyülekezett
a Nemzeti Színház bejárata előtt és
lelkesezettel fogadta a vendégeket,

alkik sűrű rajokban érkeztek a bri-
gád búcsúztatására rendezett elő-
adásra. Egymásután gördültek a mi-
niszteriális kocsik a főbejárat elé
és szálltak ki belőlük az ország ve-

zetői, népes kíséretükkel, hogy részt
vegyenek az út előtti buzdításban.
Magjelent *Mrazovics* Karlo jugo-
szláv követ és meghatalmazott mi-
niszter a követség számos tagjával.
Ott volt *Brankov* őrnagy, a katonai
misszió vezetője, *Rákosi* Mátyás mi-
nisterelnök-helyettes, *Ortutay* Gyula
kultuszminiszter, *Veres* Péter uj-
jáépítési miniszter a feleségével,
Mihályfy Ernő tájékoztatásügyi mi-
niszter, *Rajk* László belügyminisz-
ter a feleségével, a honvédség, a rend-
őrség és a politikai élet Budapesten
tartózkodó igen sok képviselője. A
színpadon izmos, egyenruhás brigá-
disták tömörültek a magyar és jugo-
szláv zászló köré és az ifjúság veze-
tője hitet tett a feladat elvégzésé-
re. A szarajevó—samaci vasútvona-
lat hittél és becsülettel fogják fel-
építeni, hogy ezzel is hozzájáruljanak
Jugoszlávia ötéves munkatervé-
hez és a dunavölgyi népek közötti

*Boarov Zsivko sajtóattasé szívélyes beszélgetésben az
ifjúsági vasútvonal építési munkálataira induló
Vasvári-brigád vezetőivel*

A Vasvári-brigád tagjai elindulásuk előtt kóltótáncolnak

béke megszilárdításához. *Ortutay* Gyula kultuszminiszter szép útravalóval bocsájtotta el a fiatalokat, ígéretet tett, hogy az új költségvetésben tíz százalékkal nagyobb keretet biztosít a tanulóifjúság segélyezésére. *Mrazovics* Karló jugoszláv követ magyar nyelvű beszédét kitörő taps kísérte. *Mrazovics* felhívta a fiatalokat, hogy olyan helyre mennek, ahol találkozót adott egymásnak majd az öt világrész ifjúsága és ezen a találkozón képviselve van paraszt, munkás, haladó értelmiség és minden rangú dolgozója az életnek, ezen a találkozón alakul ki talán nemcsak a keleteurópai, dunavölgyi, hanem az egész világ békéje is az összetömörült fiatalság szívében. A búcsúztató előadást a brigád tagjai délszláv és magyar dalok éneklésével zárták. A 180 főből álló brigádnak korai takarodót rendelt el parancsnoksága, hogy a másnapi útra teljes frissességben készüljenek föl, azonban a takarodó előtt még egy kis csapat szemle volt, amelyen

résztvett *Boarov* Zsivkó jugoszláv sajtóattasé és megtekintette a brigád felkészültségét és azt a lelkes tanulmánygyást, amivel az ifjak a jugoszláv táncok tanulására vetették magukat még az utolsó percekben is. A Magyar—Jugoszláv Társaságtól kértek a brigád tagjai oktatót, aki bevezette őket a jugoszláv kóltó „rejtelmibe”. *Takács* Berta vállalkozott a Társaság részéről a betanító szerepre, akinek ígéretet tettek a fiatalok, hogy nemcsak a nehéz munkában akarnak elsők lenni, de a szórakoztatásban és a kulturanyújtásban is. A kürtös hangja vetett véget a nagy napnak. Pihenőre tértek a brigádisták, erőgyűjtő pihenésre, hogy a követolvasztó szarajevói napsütésben helytálljanak ígéretüknek... Azóta már bizonyára beváltották a hozzájuk fűzött reményeiket és a samaci vasútvonal bizonyítékként áll: hirdelve, hogy a békeszerető népek nagy családjában Magyarországnak is méltó helye van. *Bihari Sándor*

kát végzett, mindent elkövettek, hogy a nagyszámban meghívott vendégek átérezzék azt a nagy szeretetet, ami Jugoszlávia felé nyilvánult meg ezen az estén, amelyen képviseltette magát a jugoszláv követség is *Boarov* Zsivkó sajtóattasé, dr. *Bikár* Szvetiszláv követségi titkár és dr. *Doroszlavacski* Braniszlav kultúrattasé személyében. A szépen összeválogatott műsort *Gregorics* Emília szlávnyelvű és *Képes* Endre magyar üdvözlő szavai nyitották meg. *Boarov* Zsivkó sajtóattasé magyar nyelven válaszolt a két üdvözlő beszédre. Beszédében hangsúlyozta azt a fontos szerepet, amely a dunavölgyi béke kiépítésénél a két népre vár, majd többek között ezt mondotta: *A Magyarországnak és Jugoszlávia között húzódó határvonal nem elválasztója a két népnek, hanem összekötője és szorosabbra fűzője a két országnak.* Szavait óriási taps köszönte és szünni nem akaró éljenzés, ami Jugoszláviát és annak vezetőjét Tifó marsallt üdvözlölte. A megnyitó beszédek után a Magyar—Jugoszláv Társaság előadó művészei jugoszláv kultúrából mutattak be énekeket és irodalmi fordításokat. *Kercsics* Ankica délszláv népviseletben énekelt dalokat nagy sikerrel. *Vujicsics* Tihamér jugoszláv népi tánczenét zongorázott. *Palotai* Erzsike *Ivan Goran Kovacsics*tól adott elő novellát és verset, *Pavlovics* Milena szerb népdalokkal, majd magyar ráadásokkal aratott forró sikert. Ezután a vendéglátó műkedvelőgarda mutatta be magyar műsorát. *Keszthelyi* József szépen kultúrált hangjával énekelte *Kacsóh Pongrác*: *Rákóczi megtérése* című dalát. A szép lírai tenorhang lágyan simult *Rákóczi kesergőjéhez*. *Csendes* Ilonka *Várnai Zseni* két versével: *Bolygok körötted és Csodára vár a képzelet* cíművel aratott szép sikert. *Pomázy* József magyar népdalokkal tarkította a műsort, majd mint a tarka virágban pompázó rét libent a színre egy magyar táncsoport: *Pásztóy* Erzsébet, *Pomázy* József, *Börzsey* Mária, *Benedek* Béla, *Szép* Erzsébet, *Andrássy* Gyula, *Sándor* Gyuláné és *Molnár* Tibor és dr. *Belák* Lóránd pattogó ritmusú zongorajátékára egy tüzes magyar táncot mutattak be, a siker olyan óriási volt, hogy még kétszer kellett megismé-

Az üzemszervezés hírei

A lágymányosi dohánygyár jugoszláv-magyar ünnepe

Egyre szorosabbra fűződik és mindjobban kimélyül az a kapcsolat, amely a magyar és jugoszláv népet ezekben a nehéz időkben mind közelebb hozza egymáshoz. Napról-napra alakulnak lelkes csoportok, baráti társaságok üzemi munkásokból, értelmiségiekből és minden rendű-rangú emberekből, akik a Magyar—Jugoszláv Társas-

ság feladatait magukévé teszik. Csak nemrég számoltunk be számos budapesti nagyüzemi „jugoszláv csoportjának” megalakulásáról és máris újabbról és egy igen bensőséges ünnepségről, írhatunk. Ezúttal a lágymányosi Dohánygyár dolgozói kapcsolódtak Társaságunk munkájába. A dohánygyári kultúrgárda, *Képes* Endre vezetésével, szép mun-

telni a táncot. A táncot betanító kis Pásztóy Erzsébetnek külön is szép sikere volt. A tánc után dr. Szántó György köszönte meg a Dohánygyár lelkes közreműködését és hangsúlyozta az ilyen és ehhez hasonló kultúr munka jelentőségét, amely mind nagyobb és nagyobb tömegeket kapcsol bele ebbe a diplomáciánál is ér-

JUGOSZLÁV KULTURDELUTAN A LÁNG L. GÉPGYÁRBAN

Öntudatos, régi szakszervezeti munkások között voltunk július 3-án, olyanok között, akiket a leg-sötétebb elnyomatás sem tudott soha megingatni sem elvükben sem hitükben. Sok olyan Láng-gyári munkás van, akik az 1918-as forradalomban zászlóvivői voltak a demokráciának. A Láng gépgyár kultúrtermében igazán baráti volt a hangulat a jugoszláv kultúra iránt és nemcsak a barátoknak kijáró elismerés tapsolt az előadott műsorszámoknak, hanem szólt ez a magas színvonalú irodalomnak és művészetnek, ami déli szomszédunk felől áradt a hallgatóság felé. A kultúrdelutánt az 50 tagú gyári dalárda dr. Csongrádi Kornél karnagy vezetésével nyitotta meg. A régi kipróbált dalárdisták megkapó rutinnal adták elő a szocialisták indulóját. Siple Ferenc, az üzemi bizottság elnöke szépen felépített beszéddel köszöntötte a magyar-jugoszláv barátságot, amit munkástársai sűrű tetszésnyilvánítással helyeseltek. Kijutott a sűrű tetszésnyilvánításból Keresics Anikának is, aki jugoszláv népdalokat énekelt zongorakísérettel. Bak István Csópic Bránkó: Halott proletárok dalával és a jugoszláv ötéves tervről írott verssel aratott nagy sikert. Palotai Erzsébet Ivan Goran Kovacsics novellájával ért el nagy hatást. Pavlovics Milena, Vujcsics Tihámér, Takács Berta, Balogh Ilona és Skraba Júlia valamennyien részesei voltak a sikeres kultúrdelutánnak, amit barátságos megbeszélés követett az előadók és a gyár dolgozói között. Ennek a megbeszélésnek az eredménye a Láng gépgyár ötven tagú ifjú R-gárdájának az egyöntetű belépése a tagjaink sorába. B. S.

adását egyik legnagyobb budapesti nagyüzemének dolgozói előtt. Most, hogy már túlvagyunk a bemutatkozón, értékelésünkben bevallhatjuk: nem volt nehéz munkánk, mert a Beszkárt dolgozói előtt már eléggé ismert Jugoszlávia kultúrája és élete. Hiszen a közelmúltban járt lent Jugoszláviában majd egy hatvanfőnyi csoport, amely a legszebb propagandát fejté ki a magyar-jugoszláv barátság érdekében. Már a bevezető szavakból kitűnt, hogy nyitott szemmel járó ember tart beszámolóút élményeiről. Szilágyi József állt ki a függöny elé és keszvetlenül szavakkal emlékezett meg a közelmúlt napok élményeiről, látottakról és hallottakról. Olyan színesen és csoportosítottan tartotta beszédét Szilágyi, hogy sok vezércikknél többet ért. Vázolta dolgozó-társai előtt a jugoszláv munkások helyzetét, igyekezett rámutatni, mi az, ami lelkesíti, fűti a jugoszláv népeket, hogy honnan táplálkozik az a hatalmas munkabírás, ami bámulatba ejtette csaknem az egész világot. Ez mind azért van, mert az új Jugoszlávia motorja az ifjúság! Ezt az ifjúságot mindenütt meg lehet találni, a munkapadoknál, az íróasztaloknál, a katedrák tanulóasztalánál és mindenütt, ahol az ország vezetéséhez nélkülözhetetlen utánpótlási lehetőség van. Az érdeklődő közönség szinte egy emberként hallgatta a színes bevezetőt, melynek elhangzása után a jugoszláv művészi rész következett. A versfordításokat, novellákat és dalokat megismételtette a lelkes közönség, de különösen Bak István szavaltát, aki Csópic Brankótól mondott verseket és a jugoszláv ötéves tervről írt költeményt adta elő igen nagy hatással. Emelte a hangulatot a közönség bekapcsolódása az előadásba, több felszólaló jelentkezett, akik kérdéseket tettek Jugoszláviára vonatkozólag és említést tettek élményeikről, amit abbáziai útjukon éltek át. A zenés, énekes művészi rész után megalakult a helyi csoport vezetősége Tóth Ida vállalkozószellemű kis titkárnő személyében és Paulovics István kultúr-elnök és Szilágyi József munkatársakkal. Ők három komoly biztosítékot nyújtanak arra, hogy a Magyar-Jugoszláv Társaság szerve-

Bozov Zivko,
a budapesti jugoszláv követség
sajtóattaséja a lágymányosi dohánygyár dolgozói előtt a magyar-jugoszláv együttműködésről beszél

tékesebb munkába. A hangulatos műsört a Dohánygyár vegyes dal-kara Tóth Lajos karnagy vezetésével Liszt Ferenc: Ünnepi dalával és Berzsenyi: Magyarokhoz című ünnepi kórusával zárta. A jólsikerült műsört ünnepi vacsora követte. Ez alkalommal a gyár dolgozói között működő iparművész-készítette izléses magyar-jugoszláv színekkel díszített emléklap-ajándék várta a meghívottakat. A gyár üzemi bizottsága Hámosi Lajos üzemi bizottsági elnökkel az élen még hosszú órákat töltött barátságos hangulatban a meghívott vendégekkel, akik között a budapesti sajtó képviselői is szép számmal vettek részt. Ez az est is egyik újabb bizonyítéka volt a magyar üzemi dolgozók és a Magyar-Jugoszláv Társaság komoly kultúr-propagandájának.

Bihari Sándor

JUGOSZLÁV SZINEK A BESZKÁRT KULTURTEREM HOMLOKZATÁN

A Magyar-Jugoszláv Társaság üzemjárása során az Akácfa-utcai Beszkárt székházába is ellátogatott, hogy megtartsa ismeretterjesztő elő-

zési ügye a Beszkárt kebelén belül jó kezekben van. Örömmel láttuk, hogy a szorgalmas munkát nyomban az előadás befejeztével megkezdték. Munkájukhoz sikert és kitartó szorgalmat kívánunk.

B. S.

LÁTOGATÁSUNK A GOLDBERGER-GYÁRBAN

Hevesen tomboló kánikulában autókároztunk ki a Budafoki-út 113-ba, hogy bemutassuk jugoszláv műsorunkat a Goldberger gyár dolgozóinak. A gyárban *Mátyási* István üzemi bizottsági elnök fogadott bennünket és bevezetett az óriási, zakatoló gépekkel zsúfolt munkatermeken át a kultúrterembe, ahol már várták érkezésünket. A gyár három váltással dolgozik s így a nap huszonnégy óráját merítik ki munkával, ami eléggé elcsigázó ebben a rekkenő hőségben. Mi éppen a váltás időpontjára érkeztünk és a dolgozók érdeklődését dícséri, hogy megerőltető munkájuk ellenére szép számmal gyülekeztek össze az előadóteremben s mindvégig élénk figyelemmel kísérték az előadást. *Mátyási* István ü. b. elnök bevezető szavaiban elismeréssel adózott a jugoszláv partizánhősöknek, akik beírták nevüket a történelem aranykönyvébe. A műsor után, amelyet előadóink: *Pavlovics*, *Vujicsics*, *Palotai*, *Keresics*, *Balogh*, *Szkraba*, *Takács* és *Bak* István sikeresen adtak elő, bemutatták a dolgozók gyermekeinek napközi otthonát, ahol helyet talál a csecsemőtől egészen a 12 éves úttörő korig a jövő nemzedéke. A kis nebulók lelkes igyekezettel adtak elő dalokat, amit betanítottjuk, aki még maga is majdnem a gyerekkorhoz tartozik, taníttatott meg velük. Végignéztük a tiszta kis szobácskákat, fürdőt, orvosi rendelőt és tálalót s a látottakat bizonyítják, hogy a demokráciában nagy gondot fordítanak a dolgozók gyermekeire, akikből kinő majd az a vezető réteg, amelyikre nyugodtan rá lehet bízni a jövő békéjét.

A Belgrádi Rádió magyarnyelvű adásai;

7.30 kor 31.56 méter hullámh.

17.30 kor 49.18 méter hullámh.

AVIZMŰVEKNÉL HORÁNYBAN

Július 13-án népes autókaravánok húztak ki a trianoni gáthoz: a Vízművek szállító eszközei voltak ezek, melyek a dolgozókat vitték a révkikötőhöz, hogy utána motorcsónakra szállva, átkerüljenek a horányi üdülőjükkbe, ahol a Magyar-Jugoszláv Társaság szervező előadásával egybekapcsolva tartotta meg az üzem a hároméves terv beszámolóját. A Vízművek vezetősége, *Jámbor* Alajos vezérigazgatóval az élen, egyik legdemokratikusabb intézménye fővárosunknak. A dolgozókból alakult vezetőség minden igyekezettel azon van, hogy munkatársainak az élet minden vonalán könnyítsen a terheken. A gyönyörű üdülőben, a munka robotjában kifáradt dolgozók nagy lelkesedéssel fogadták munkatársaik és a Magyar-Jugoszláv Társaság kiküldötteinek érkezését. Csak dicséret illetheti a Vízművek ötletét, hogy beszámolóra Horányt választotta, mert az az ötszázfőnyi tömeg, amely itt összegyűlt, felüdülő élménnyel gazdagodott, megismerte a baráti jugoszláv nép kulturáját, művészetét és ugyanakkor átfogó képet kapott a Vízművek hároméves tervéről. A dunaparti park kényelmes pázsitján elhelyezkedett hallgatóság tökéletesen felszerelt hangszórókon át kapta a beszámolót, amit *Szanyi* Dezső, a Vízművek üzemi bizottságának elnöke nyitott meg, *Szanyi* Dezső első szavai Jugoszlávia felé szóltak, üdvözölte legközelebbi szomszédbarátunkat s annak ki magasló vezetőjét, *Tito* marsallt és a Magyar—Jugoszláv Társaságot. Szavait kitörő éljenzés kísérte. *Molnár* Dénes helyettes vezérigazgató tartotta meg ezután komolytartalmú előadását az üzem hároméves tervéről sűrű helyeslés közben. *Molnár* helyettes vezérigazgató szavaiból olyan gyönyörű terv bontakozott ki, ami méltán első helyre emeli Európában a budapesti Vízműveket a hároméves terv végrehajtása után. *László* József főtanácsos, a jóléti osztály vezetője az üzem szociális és jóléti terveiről tartott beszámolót, párhuzamot vont a dolgozók múltbani szociális helyzetéről, a jelenről és felvázolta a jövőt, amelyben nem lesz elhanyagolt öreg munkás, gondozatlan gyermek és betegségben elfelejtett dolgozó. A hároméves szo-

ciális terv ugyanolyan gondosan előkészített, mint a gazdasági. Még *Seprényi* Károly, a Szakszervezeti Tanács kiküldötte szöjt buzdító szavakkal a hároméves tervhez és utána átadták a szót a Magyar—Jugoszláv Társaság előadóinak. *Bihari* Sándor rövid beszédben ismertette a Magyar-Jugoszláv Társaság munkatervét, majd bevezette a műsort. *Ivan Goran Kovacsicsot* *Palotai* Erzsébet előadóművész ismertette mélyen átértett művészettel. *Opolics* Brankónak az ötéves tervről írt verseit *Bakk* István adta elő nagy sikerrel. Ugyancsak nagy sikere volt *Keresics* Anikára énekszámainak, amit népviseletben adott elő szünni nem akaró ujrázásokkal. *Takács* Berta és *Szilasi* Jenő jugoszláv népdalkettősének volt komoly sikere. A régi, szép jugoszláv népdalok igen hatásosak voltak a tambura kíséretével. *Balogh* Ilona magyarra fordított jugoszláv dalai fejezték be a műsort, amit baráti közös ebéd követett. A horányi szerepléssel egy láncszemmel még szorosabbbra fűződött a mind őszintébb magyar—jugoszláv barátság.

LÁTOGATÁSUNK A TORDASI MUNKÁS- ÜDÜLŐBEN

Nemrég tartottuk üzemszervező előadásunkat a Dreher-Hagenmacher gyárban és máris újabb meghívót kaptunk, hogy ismételjük meg a jugoszláv kultúra bemutatását, ezúttal a nyári pihenésüket töltő Dreher-gyári dolgozók előtt. *Tordason*. Örömmel teljesítettük a dolgozók kérését, már csak azért is, mert így legalább alkalmunk volt látni, mit nyújt a Dreher-gyár munkásvezetősége munkatársainak. A gyári dolgozók érdekét *Kántor* István műszaki igazgató képviseli, aki maga is a dolgozók sorából emelkedett az igazgatói székbe. *Kántor* István igazgató előszobája olyan, mint a méhkas. ügyes-bajos munkások járnak ki-be az ajtón, ezernyi kéréssel és kérdéssel ostromolják igazgatójukat s ő mosolyogva, higgadtan intézkedik minden bürokráciát elkerülve nyomban. Mielőtt *Tordasra* indulna autónk, mely a Magyar—Jugoszláv Társaság előadóit vinné, csak úgy mellékesen és szerényen bemutatták a gyárimunkások gyermekeinek napközi otthonát, amihez

Két kép Szántó Zoltán követ előadásáról

hasonló nagyon kevés akadhat Európa gazdagabb országaiban is. — Ezek után már meg sem lepődünk Tordásra érkezésünkkor, hogy évszázados platánok tövében gyári munkások és munkásnők milyen környezetben élvezik tiznapos turnusokban teljesen ingyenes nyaralásukat. A kastély előtt elterülő parkban állították föl a szabadtéri színpadot, hogy a pihenésüket élvező dolgozók és a meghívott vendégek végighallgassák a Magyar—Jugoszláv Társaság műsorát. Meglepetéssel szolgáltak a Dreher-gyár kulturvezetői azzal, hogy az esti szünetben kezdett előadást színesített „görögtűzzel“ világították meg. A műsort Takács Berta nagyszerűen megszerkesztett, egész estét átfofogó összekötő szövege nyitotta meg. „Az új Jugoszlávia a művészet tükreiben“ címmel, Takács Berta melodramatikusan mondta a szöveget és szinte filmszerűen pergett, bontakozott ki az elnyomatásban megkezdett, hosszú kegyetlen harcokon át érett és végül győzelemmel befejezett új Jugoszlávia népeinek irodalma, énekei és táncai. A szereplők valamennyien szervesen beleilleszkedtek az előadásba. Hirtelenjében nem is lehet különbséget tenni, melyik volt jobb, mert valamennyien tudásuk és érzésük legjavát vitték a szerepbe, egyaránt jó volt Pavlovics Milena, Keresics Ankica, Szilasi Jenő és Keszthelyi József az énekekben, de nem maradtak mögöttük a prózában Palotai Erzsébet előadóművésznő és Bakk István sem, úgyszintén a zenét szolgáltató D. Szkraba Julia. A jólsikerült estét ünnepi vacsora és barátságos beszélgetés követte. Feledhetetlenül kellemes emlékekkel távozott mindenki erről az igazán szép kulturális jugoszláv estről.

ELŐADÓINK A JOINT SAS-UTCAI SZEKHÁZÁBAN

Június 25-én a Joint dolgozói előtt mutatkoztak be előadónk. A meleg ellenére is szépszámú érdeklődő hallgatóság gyűlt egybe, hogy a jugoszláv népek életét és kultúráját megismerje. Mindvégig komoly érdeklődés kísérte az előadást, amelyet a hallgatóság érdeklődő közbeszólása tarkított. Itt is, ott is fel-

Szántó Zoltán belgrádi magyar követ nagy érdeklődés mellett számolt be Társaságunk székházában a jugoszláviai magyarság helyzetéről

A beszámoló hallgatósága. Az első sorban jobbra Rákosi Mátyás miniszterelnök-helyettes, Mrázovics Karlo budapesti jugoszláv követ, a. Szmodlaka követségi tanácsos, dr. Nemes József kultuszminisztériumi osztályfőnök

hangzott egy-egy érdeklődő kérdés a baráti szavak után az előadók ismer-jugoszlávok életére és felszabadító tették a jugoszláv kultúrát és mű-harcára vonatkozólag és a kapott vésetet. Palotai Erzsébet szavatait választokat elismerő tapsal honorál-ták. Olyan meghitt hangulat alakult nagy lelkesedéssel tapsolták, de ki az előadók és a közönség között, ugyanúgy kijutott a sikerből Pav-ami csak őszinte barátok között le-lovics Milenának, Balogh Ilonának, Szkraba Juliának és a zongorista-hetséges. Egy fiatal Joint-dolgozó: Vujicsics Tihamérnak is. TakácsStrausz György mondotta a megnyi-Berta jugoszláviai útiélményeinek-tő beszédet, amellyel üdvözölte a úgyszintén nagy sikere volt. Az ér-gondolatot, hogy az emberi huma-nyizmuson felépülő új világ kialakí-eredményezett, meg-megújuló kér-tésának munkájában szerény ere-dések záporoztak Takács Berta felé,jükkel ők is kiveszik részüket. A aki készséggel adott felvilágosítást

minden hozzászólónak, kimerítő ismertetést adva minden kérdésre. Nagy meglepedéssel hallgatták a logikus fejtegetéseket és elismeréssel adóztak az előadónak szép előadásáért. A Joint vezetősége, miután nem állt rendelkezésre lehetőség a megvendéglésre, egy-egy kis élelmiszer csomaggal kedveskedett az előadónak, akik hálás szívekkel köszönték meg a megemlékezést és a fogadtatás melegségét.

DÉLI CSILLAG

a Magyar Jugoszláv Társaság időszaki körlevele. — Körlevelünket a MJT tagjai ingyen kapják, árusításba nem kerül. Kéziratok, érdeklődések társaságunk központi székházába küldendők, Budapest, VI., Bajza-utca 24. — Szerkesztésért és kiadásért felel: Csuka Zoltán ügyvezető titkár.

Társaságunk munkáját azzal is elősegítjük, ha pontosan fizetjük tagdíjainkat.

Szeptember elsejétől havonta rendszeresen megjelenő folyóirat lesz a Déli Csillag

A Magyar—Jugoszláv Társaság szeptember elsejétől kezdve havonta rendszeresen megjelenő folyóiratot ad ki, amely épűgy, mint eddigi értesítőnk, Déli Csillag címen jelenik meg. A Társaság eddig teljesen ingyen küldte meg tagjainak havi értesítőjét, szeptembertől kezdve azonban a Déli Csillagot csak az előfizetők kaphatják, míg azok a tagjaink, akik a folyóiratra nem fizetnek elő, csak a Társaság munkáját ismertető részt kapják meg ingyenesen. A Déli Csillag évi előfizetési ára egy évre 48 forint, félévre 24 forint lesz, a Magyar—Jugoszláv Társaság tagjai azonban engedménnyel, évi 40 és félévi 20 forintért kapják a lapot. Már most kérjük tagjainkat, akik a Déli Csil-

lagra, mint folyóiratra igényt tartanak, hogy ezt a kívánságukat közöljék Társaságunkkal.

Ezúttal felhívjuk tagjaink figyelmét arra, hogy értesítőnket csak azoknak a tagjainknak küldhetjük, akik tagsági díjukat beküldik. Azok, akik már több hónapon át nem küldték be tagdíjukat, elveszítik tagságukat s természetesen minden ezzel járó kedvezményüket is és nem küldjük nekik a Déli Csillagot sem.

Végül kérjük minden tagunkat arra, hogy esetleges címváltozásukat közöljék központunkkal (Budapest, VI., Bajza-u. 24), hogy a cím kiigazítását megejthessük és így Társaságunkat a fölösleges munkától és költségtől megkíméljük.

—

Budapest Székesfőváros Gázművei

Igazgatóság és Üzemi Bizottság: VIII, Köztársaság-tér 20. Telefon: 137—460
Műszaki igazgatás: Óbuda, Gázgyár. Telefon: 162—210

GÁZÖMLÉS, ÜZEMZAVARBEJELENTÉS ÉJJEL-NAPPAL:

Pesti és újpesti gázszolgáltatási zavaroknál VII, Rákóczi-út 18. Telefon: 226—226
Budai gázszolgáltatási zavaroknál II, Mártírok-útja 77. Telefon: 160—970

ÚJ ÉPÜLETEK GÁZELLÁTÁSA, GÁZVEZETÉK, MÉRŐ- ÉS KÉSZÜLÉKSZERELÉS, KARBANTARTÁS, KÉSZÜLÉKBÉRLETI ÜGYEK:

VII, Rákóczi-út 18. Telefon: 228—228

GÁZFOGYASZTÁS SZÁMLÁZÁSÁVAL KAPCSOLATOS PANASZOK, FELSZÓLAMLÁSOK ELINTÉZHETŐK:

Pesten VII, Rákóczi-út 18. Telefon: 228—228
Budán I, Krisztina-körút 123. Telefon: 160—670
Újpesten Újpest, Király-u. 1. Telefon: 492—302

GÁZGYÁRTÁSI MELLÉKTERMÉKEK: KOKSZ, KÁTRÁNY, MŰTRÁGYA STB. MEGRENDELHETŐ:

Melléktermékek főosztálya VIII, Köztársaság-tér 20. Telefon: 137—460

HÁZTARTÁSI TANÁCSADÓ SZOLGÁLAT:

VI, Bajcsy-Zsilinszky-út 3. I. emelet.
Tanácsadás: 9—1-ig. Telefon: 226—073